

Július elején Komáromban három szomszédos megye – Komárom-Esztergom, Pest valamint a szlovákiai Nyitra kerület – vezetői aláírták a Vág-Duna-Ipoly Eurorégió létrehozásáról szóló megállapodást.

Ebből az alkalomból kérdeztük Grószné Krupp Erzsébetet, a Pest Megyei Közgyűlés alelnökét, az Eurorégió egyik titkárát.

Az együttműködési szerződés preambulumban az aláírók hangsúlyozták, hogy a területükön működő szervezetek önállóságát tiszteletben tartva segítik és bővítik azok együttműködését, és területfejlesztési programjaikat az Európai Unió csatlakozás érdekében összehangolják. A megállapodás szerint az Eurorégió központja Komárom-Esztergom megyében lesz. Az együttműködés kiterjed a régió vonzóbbá tétele érdekében a gazdaság és az idegenforgalom összehangolt fejlesztésére, az oktatási, tudományos és innovációs kapcsolatok élénkítésére, a területfejlesztés és -rendezés összehangolására, a természet- és környezetvédelem valamint a katasztrófa elhárítás összehangolására, a közlekedésfejlesztésre, szociális és humanitárius együttműködésre, és a közös kulturális örökség ápolására. Mindezek érdekében megteremtik az információáramlás feltételeit, és ajánlásokat dolgoznak ki közös projektekre.

A régió alapítói azt is rögzítették, hogy számítanak a területükön működő szervezetekre, önkormányzatokra, köztestületekre, tudományos és egyéb intézményekre, civil szerveződésekre, de az államigazgatási szervek támogatására is. Az Eurorégió szervezetén belül létrehoznak egy olyan grémiumot is – az Éleslátók Tanácsát –, amelynek tagjai nagy tapasztalattal és elmélyült tudással rendelkező, köztisztelőnek örvendő polgárok, akik évente egyszeri ülésükön megvitatják az Eurorégió munkáját és javaslatokat tesznek annak javítására.

– Milyen előzményei vannak az Eurorégió megalakításának?

– Márciusban a Miniszterelnöki Hivatal államtitkára és Nyitra Kerület elöljárója jegyzőkönyvet írt alá, amelyben rögzítették az együttműködési szándékot. Ebben még Nógrád megye is szerepelt, de mivel földrajzi kapcsolata nincs a nyitrai kerülettel, a kör három résztvevőre szűkölt.

– Milyen feladatai lesznek a létrejött munkacsoportoknak?

– Az egyik legfontosabb, hogy projekteket dolgozzanak ki a Phare-pályázatokhoz, mert együtt nagyobb eséllyel kérhetünk támogatást. A munka természetesen alapos, háromoldalú egyeztetéssel kezdődik.

– A civil szervezetek bevonását hogy valósítják meg?

– Már az aláírási ceremóniára meghívtuk a kamarákat, egyesületeket. Részt vett a megyei Szlovák Kisebbségi Önkormányzat elnöke is. Az Eurorégió az is célja, hogy a civil szervezetek fölé ernyőt nyisson, támogassa azok működését. Már működő gyakorlati példát jelent a Nemzetközi Hídverő Napok eseménysorozata, amelyet a Rákóczi Szövetség regionális szervezete hetedik éve rendez meg. Ez az ünnepi összejövétel nyújtott kitűnő alkalmat a megállapodás aláírására is.

– Szűkebb pátriánkban is alakul egy új régió...

– Igen, a Közép-Magyarországi Régió, amely a fővárost és Pest megyét foglalja magába.

– Ez már megfelel az uniós elképzeléseknek is.

– Pontosan. Hét régió jön létre hamarosan, és ezek egyike a mienk, amely több szempontból is különleges helyzetben van. Decemberben Demszky Gábor főpolgármester, T. Mészáros András, a Pest Megyei Közgyűlés elnöke, valamint Perger Éva, a Budapesti Agglomeráció

Fejlesztési Tanács elnöke aláírt egy szándéknyilatkozatot a régió létrehozására. Ismeretes, hogy a jelenleg hatályos Területfejlesztési Törvény a Balatonon kívül a főváros körüli agglomerácót emelte különleges státuszba. Február óta működik a régió létrehozásával kapcsolatos szakértői kerek asztal, amelynek egyik ülése éppen beszélgetésünk idején zajlik. Ennek a grémiumnak egyik teendője, hogy megfogalmazza a régió céljait, valamint regionális tanácsának a feladatait. Az egyeztetések már a régiós szervezet felépítésének meghatározásánál tartanak. A várhatóan októberi parlamenti döntést követően már csak a tényleges munkát kell beindítani.

– E régió más szempontok szerint is különlegesnek számít.

– Igen, hiszen például a lakosság száma, a GDP-hez való hozzájárulása alapján is kiemelkedik a többi régió közül. Ugyanakkor leképezi hazánk fejlettségét: a dunántúli részen alacsonyabb a munkanélküliség, fejlettebb az infrastruktúra, míg a dél-keleti körzetek nagyobb gondokkal küszködnek. Ezért is fontos volna, hogy az önkormányzati képviselő a kormánydallal szemben a jelenlegi elképzeléseknél nagyobb súllyal részesedjen a létrejövő regionális tanácsban. Lehetetlen például, hogy a tizennégy kistérségünket három fő képviselje majd. Ezen a téren számítunk megyénk parlamenti képviselőinek a támogatására.

– Mi lesz a sorsa a funkció nélkül maradó agglomerációs tanácsnak?

– A törvénytervezetben nem szerepel a tanács feladatköre. A térség kiemelt jellege várhatóan megszűnik, de a BAFT megszűnéséről nem rendelkezik. Véleményem szerint a legfontosabb döntéseket a fővárosnak és Pest megyének kell meghoznia. A térség gondjainak megoldását csak Budapest és a megye vezetőinek állandó párbeszéde segítheti elő. A fővárosi közigazgatási határok ugyanis nem képeznek hermetikus falat, amelyet nem léphetnek át a különböző negatív hatások – a milliós fővárosban felhalmozódó szemet és a keletkező szennyvíz –, ugyanakkor átengedik a szentendrei ivóvizet és a hegyekből érkező friss levegőt. A BAFT talán valamilyen közvetítő szerepet tölthetne be.

– Mikorra várható a Közép-Magyarországi Régió intézményeiben a munka elindulása?

– Mivel még nem alakult meg a régiós tanács, a főváros, Pest megye és a BAFT közösen tesz javaslatot a régió számára rendelkezésre álló keretösszeg – 190 millió forint – felhasználására. Ezt már a különböző projektek kidolgozására szeretnénk fordítani. A döntés ezekben a napokban születik meg.

– Egy régió megalakulásakor nem kerülhető meg a kérdés, kinek a kezében lesz az irányítás?

– Úgy gondolom, hogy most Pest megyének nagy esélye van erre. Ez az én álmom. Abból kell kiindulni, hogy nem riválisai vagyunk egymásnak, hiszen az adott (gazdaság)földrajzi helyzetből sok minden következik. De ehhez mindenképpen politika döntés szükséges.

Zétényi Zoltán (1999. augusztus 14.)